

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnontuotteiden keruu ja markkinointi luonnonmukaisena - Ajankohtaista luomukeruuista

Beata Meinander 6.11.2019

Info luomusta luonnontuotealan
hankevetäjille Kajaanissa

Luomu on nykyään haluttu brändi

- Luonnontuotteita käyttävistä yrityksistä 2/3 pitää luomusertifiointia tarpeellisena. Suurelta osin luomukeruutuotteet menevät vientiin.
- Miksi luomusertifiointi on tarpeen ?
 - Luomu / organic on brändi
 - Luomubrändin takana on standardi (jopa lainsäädäntöön perustuva standardi)
 - Brändiä valvotaan
 - Ilman standardia tai ilman valvontaa , luomumerkintöjen merkitys ja kysyntä olisi eri.

Metsään .fi

Luomukeruualueiden sertifiointiin uusi väline

- Keruuluomulla tarkoitetaan **sertifioidulta alueelta** eli metsästä tai muilta luonnonalueilta kerättäviä luonnontuotteita.
- Sertifiointiin helpottamiseksi on kehitetty maksuton sähköinen palvelu, joka hyödyntää Suomen ainutlaatuista digitaalista metsävaratietoa. Kesäkuusta lähtien metsänomistaja on voinut tehdä luomusitoumuksen metsään.fi –palvelussa.
- Palvelu tuottaa pohjatietoa selvittäjälle varsinaisen luomukeruualueen muodostamiseksi ja alueen liittämiseksi valvontajärjestelmään.
- Tavoitteena on tarjota palvelu, jonka avulla luomulainsäädännön vaatimukset saavutetaan mahdollisimman yksinkertaisesti ja kustannustehokkaasti.

Luomusertifiointi metsänomistajan kannalta

- Metsän luomusertifiointi ei pääsääntöisesti estä normaalia metsätalouskäyttöä, mutta tietyissä tapauksissa, kuten metsän uudistamisessa istuttamalla, alueet on ensin poistettava luomusertifiointin piiristä. Metsänomistajalta edellytetään luomuehtoihin sitoutumista ja luomussa kielletyistä tuotantopanoksista on ilmoitettava etukäteen, jotta kyseiset alueet rajataan pois luomukeruualueesta.
- **Kysytty** onko metsänomistajalla taloudellisia mahdollisuuksia hyötyä alueidensa luomukeruualueeseen kuulumisesta.
- **Kysytty** voiko metsänomistaja liittää alueita valvontaan selvittäjän kautta, ja myydä keruuluvan keruuta järjestäville yrityksille?

Luomuasetuksen peruslähtökohta

→ Lähtökohta EU:n luomuasetuksissa on, että sillä, joka saattaa luomutuotteita markkinoille, tulee olla sertifikaatti eli asiakirjaselvitys valvontaan kuulumisesta.

- Vaatimuksesta voidaan poiketa vain tiettyjen asetuksessa erikseen mainittujen toimijoiden osalta (mm. valmiiksi pakatut tuotteet vähittäis-/tukkukaupassa).

Luomuasetuksen peruslähtökohta, säädös

Valvontajärjestelmään kuulumisen, 834/2007 art. 28.1

*Toimijan, joka tuottaa, valmistaa, varastoi tai tuo kolmannesta maasta 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tuotteita tai **joka saattaa kyseisiä tuotteita markkinoille, on ennen tuotteiden saattamista markkinoille luonnonmukaisesti tuotettuina** tai luonnonmukaiseen tuotantoon johtavassa siirtymävaiheessa tuotettuina:*

- a) ilmoitettava toiminnastaan sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa toiminta tapahtuu;*
- b) liitettävä yrityksensä 27 artiklassa tarkoitettuun valvontajärjestelmään.*

Markkinoille saattaminen

- Luomuasetuksessa viittaus yleisen elintarvikeasetuksen (178/2002) 3 artiklan 8)-kohdan määritelmään.
- Markkinoille saattamisella tarkoitetaan elintarvikkeen hallussapitämistä niiden myyntiä varten, myös myytäväksi tarjoamista tai muuta joko ilmaiseksi tai korvausta vastaan tapahtuvaa siirtoa sekä itse myyntiä, jakelua ja muita siirtomuotoja.

Markkinoille saattaminen ja ei-jokamiehenoikeudella kerättävät tuotteet

- Markkinoille saattamista tapahtuu ei-jokamiehenoikeudella kerättävien tuotteiden kohdalla keruulupia annettaessa/myytäessä, koska metsänomistajat omistavat kyseiset ei-jokamiehenoikeudella kerättävät tuotteet. Tällöin tuotteiden keräämiseen tarvitaan lupa ja tällaisen luvan antaminen tai myyminen katsotaan tuotteen markkinoille saattamiseksi.
- (Vrt. jokamiehenoikeudella kerättäviä tuotteita kuka tahansa voi kerätä mistä tahansa, koska metsänomistajat eivät omista jokamiehenoikeudella kerättäviä tuotteita. Kyse ei ole markkinoille saattamisesta, koska oikeus kerätä tulee suoraan kansallisesta lainsäädännöstä.)

Päätelmät

- Metsänomistaja voi liittää alueitaan luomuvalvontaan selvittäjän kautta Metsään.fi –palvelussa (jokamiehenoikeudella kerättävät tuotteet: sienet ja marjat).
- Kun metsänomistaja myy tuotteitaan itse tai myy/luovuttaa keruulupia muihin kuin jokamiehenoikeudella kerättäviin tuotteisiin, hänen tulee liittyä toimivaltaisen ELY-keskuksen luomuvalvontaan.
- Metsänomistaja voi vuokrata keruualueensa luomuvalvonnassa olevalle toimijalle ja saada tällä tavoin taloudellista hyötyä (vrt. peltojen vuokraus). Vuokrasopimuksen sisällön tarkastamisesta vastaa toimivaltainen ELY-keskus.

Metsänomistajan edustaminen

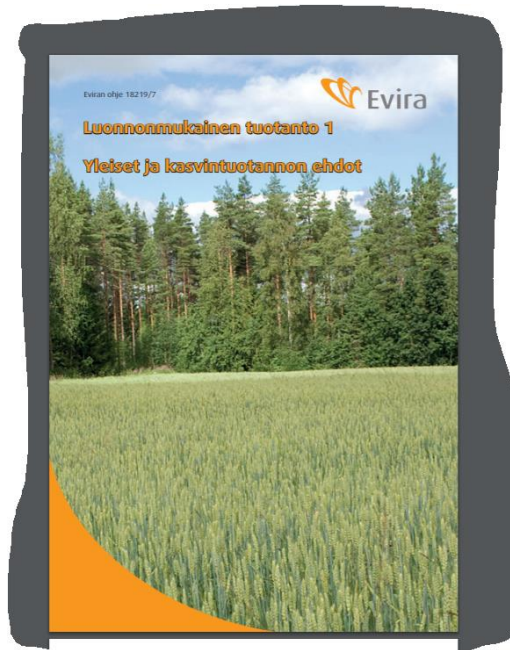
- *Voiko MHY/metsäpalveluyrittäjä toimia metsänomistajan edustajana luomusitoumuksen teettämisessä?*
- Tämä on mahdollista, jos metsänomistaja on valtuuttanut metsänhoitoyhdistyksen toimimaan puolestaan kyseisessä luonnonmukaista tuotantoa koskevassa asiassa. Valtuutuksesta tulee ilmetä metsänomistajan sitoutuminen luomuehtojen noudattamiseen ja valtuutuksen edustusoikeuden tulee olla yksilöity koskemaan kyseistä metsänomistajan sitoumusta.
- Yleispätevä valtuutus, joka antaa MHY:lle tai metsäpalveluyrittäjälle esimerkiksi oikeuden päättää metsänhoitotoimenpiteistä, **ei ole riittävä.**

Ruokaviraston (Eviran) ohjeet

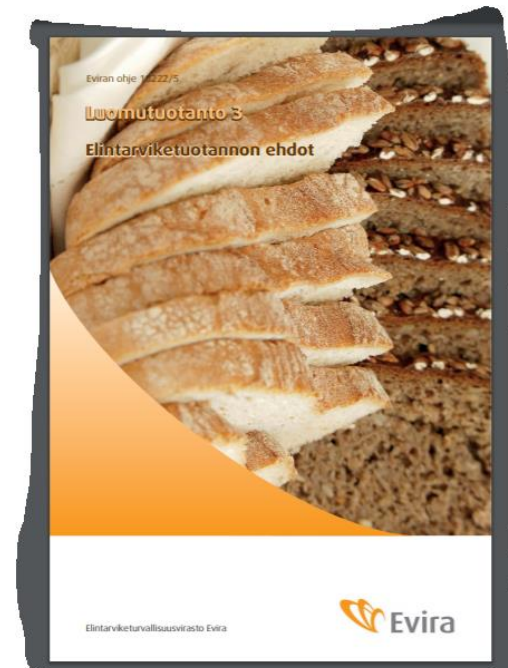
Alueen sertifiointi

https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoameista/asiointi/oppaat-jalomakkeet/yritykset/luomunlomakkeet/luomutuotannonohjeet/eviran_ohje_18219_7_fi_050718.pdf

Luomukeruuuotteen kaupallinen keruu.

https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoameista/asiointi/oppaat-jalomakkeet/yritykset/luomunlomakkeet/luomutuotannonohjeet/eviran_ohje_18222_5_fi.pdf

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

KIITOS

Beata Meinander

[Beata.Meinander \(a\) ruokavirasto.fi](mailto:Beata.Meinander@ruokavirasto.fi)